

34. Aargang No 7

REDIGERET AF C. M. CHRISTENSEN

5. April 1934

DEN ELEKTRISKE BANE AABNET

Den elektriske Nærtrafik paa Strækningen Frederiksberg — Vanløse — Klampenborg fik Tirsdag den 3. April en festlig Indvielse. Frederiksberg Station, hvorfra det første Tog, der var et Dobbelttog, afgik Kl. 14, var pyntet med Guirlander og Flagene hejst, da den repræsentative Forsamling, der var indbudt til at deltage i Indvielsestoget, kom til Stationen.

Toget, der som sagt var et Dobbelttog, bestod af 4 Motorvogne og 2 Bivogne, afgik præcis til Klampenborg, efter Planen 14,00 Afg. Fb. og 14,18 Ank. til Kl. med et Ophold paa Vanløse Station i 1½ Min. Toget kom overordentlig hurtigt i Gang ligesom Standsningen foregik raskt. Vognenes Løb var behageligt og Sæderne i Vognene bekvemme for saa kort en Rejse, der her er Tale om.

Paa Hjemvejen, hvor der standsedes ved alle Stationer, bemærkedes først rigtigt den hurtige Igangsætning og Standsning, der jo navnlig har Betydning for de lokale Tog.

Vi er tilbøjelige til at tro, at det ved stærk Sommertrafik med mange Rejsende kan blive vanskelig for disse at komme ind og ud paa ½ Min., fordi der er en kun smal Dør mellem Rummene. Udstigningsdørene er saamænd store nok. Da disse Døre lukkes automatisk, skal man passe paa at komme hurtigt ud og ind.

Under Opholdet i Klampenborg var Ministeren for off. Arb. Vært for en Forfriskning.

og medens man nød denne, holdt Ministeren en Tale, der væsentlig er gengivet i det nedenstaaende. Derefter holdt Generaldirektøren en kort Tale og sluttede med et Leve Danmark.

Spørgsmaalet om Indførelse af elektrisk Drift i Københavns Nærtrafik blev sidst taget op til Overvejelse i et af Ministeren for offentlige Arbejder nedsat Udvalg, der afgav Betænkning den 1. Oktober 1929.

Paa Grundlag af denne Betænkning vedtog Rigsdagen Loven af 26. April 1930, efter hvilken Ministeren for offentlige Arbejder bemyndiges til at foretage Elektrificering af de Banelinier, der besørger den københavnske Nærtrafik.

I Henhold til nævnte Lov bevilgede Rigsdagen et Beløb paa 16,9 Millioner til Elektrificering af følgende Strækninger:

Frederiksberg—Vanløse—Hellerup.

Valby—Hovedbanegaarden—Østerport—Hellerup—Klampenborg.

Hellerup—Holte,
ialt ca. 38 km Bane.

Den Strækning, hvor i Dag den elektriske Drift indføres, er den saakaldte ydre Bane mellem Frederiksberg og Hellerup samt Strækningen Hellerup—Klampenborg. Ved den hidtidige Driftform med Motor- og Damptog kørte disse fra Frederiksberg ad den krumme Bane ved Richsvej til Godthaabsvej Station og derfra videre over Nørrebro og Lyngbyvej Station til Hellerup.

De elektriske Tog kører derimod fra Frederiksberg Station over Vanløse Station til Godthaabsvej. Vanløse bliver ved denne Omlægning Fordelingsstation for de Rejsende fra det i stærkt Udvikling værende Opland langs Frederikssundsbanen til samtlige Bystationer paa Strækningen Valby—Hovedbanegaarden—Østerport, til Frederiksberg og til Stationer paa Ydre Bane. De elektriske Tog føres fra

Vanløse Station ad et nyanlagt Dobbeltspor til Godthaabsvej Station og derfra videre som tidligere til Hellerup Station. Her faar de Tilslutning til Togene til Nord- og Kystbanen, idet dog en Del af Togene vil blive ført igennem til Klampenborg.

Tiltrods for Omvejen ad Vanløse bliver Rejsetiden dog for Strækningen Frederiksberg—Hellerup forkortet fra 19 til 16 Minutter og for Strækningen Hellerup—Klampenborg fra 13 Minutter til 9.

Dette Resultat skyldes først og fremmest at de elektriske Tog i Løbet af meget kort Tid efter Igangsætningen naar op paa fuld Hastighed, samt at Bremsningen sker meget hurtigt, saaledes at de elektriske Tog paa en stor Del af Strækningen mellem to Stationer kan holde fuld Hastighed. Endvidere er alle Stationernes Perroner forhøjet, saa at de kun ligger lidt lavere end Vognbunden, hvorved Ind- og Udstigningen fra Vognene, der sker ad brede Sidedøre, lettes betydeligt. Standsningstiderne paa Stationerne, paa hvilke der ikke er Omstigning, er nedsat til $\frac{1}{2}$ Minut.

I Anledning af Elektrificeringen er der foretaget ikke ubetydelige Stations- og Sporarbejder paa Strækningen. Saaledes er Frederiksberg Station næsten helt ombygget, idet der bl. a. er tilvejebragt en ny 10 m bred delvis overdækket Perron, hvortil Adgangen sker gennem en Billetsalgsbygning ved Falkoneralléen. Forbindelsesbanen mellem Frederiksberg og Vanløse var tidligere paa Strækningen Flintholm (ved Gasværket) — Vanløse kun forsynet med et Enkeltspor. Der er nu lagt Dobbeltspor med sværeste Overbygning. Endelig er der, som tidligere nævnt, anlagt et helt nyt Dobbeltspor mellem Vanløse og den Ydre Bane. Som Følge af disse Dobbeltsporanlæg har det været nødvendigt at foretage en betydelig Udvidelse af Vanløse Station, samt ombygge tre Broer og opføre en ny dobbeltsporet Bro over Grøndal Parkvej.

Hellerup Station er moderniseret, idet Hovedbygningen er ombygget og Perronerne for de elektriske Tog er forsynet med Perrontage og Læbænke.

Køreledningsanlægget bestaar af 2 Køreledninger af haardttrukket Kobber, hver med 100 Kvadrat Millimeter Tværsnit. Traadene ophænges ved Hjælp af lodrette Hængere i et Bæretov, som bæres af Udliggere paa Masterne. Ved Anvendelsen af denne Ophængningsmetode faar man Køretraadene til under alle Temperaturforhold at hænge vandret, og dette er nødvendigt, naar man skal køre hurtigt.

Køreledningen føres i Zigzag over Sporet for derved at opnaa et ensartet Slid paa Motorvognens Strømaftagere. Saavel Køreledninger som Bæretove og Hængere er »strømførende«. Køretraadsanlægget er delt i Sektioner med hver sin Hurtigafbryder paa Omformerstationen. Saaledes er Køretraadene over det ene Spor fuldstændig adskilt fra Køretraadene over det andet Spor. Sker der et Uheld eller en Kortslutning i en Sektion, hvorved Strømmen afbrydes her, faar det ingen Betydning for de andre Sektioner, der stadig er i Orden.

Da Traadene udvider sig i Varme, maa man for at de skal holde sig stramme, anvende særlige Stram-

meindretninger. Strækningen er inddelt i saakaldte Efterspændingsfelter, der har en Længde af 1500 m. I Midten af et saadant Felt gøres Køreledningen fast i Forhold til Bæretovet, og Traadene føres ved Enderne af Feltet over Hjul anbragt paa Masterne, og strammet med tunge Vægte.

Funderingen for Kørenettets Master er udført efter en hidtil ikke anvendt Metode. Normalt har man tidligere opstillet Masterne i massive Betonfundamenter støbt paa Stedet. Denne Metode rummer et betydelig Faremoment for Driftens Sikkerhed, idet Udgravningen for Fundamentterne skal foretages umiddelbart op ad trafikeret Spor.

Princippet for den af Statsbanerne anvendte Funderingsmetode var den, at Fundamentterne færdigstøbtes som Rør paa en Arbejdsplads udenfor Sporarealet. Disse Rør blev om Natten nedrammet ved Hjælp af en særlig Rambuk, der kørte paa Sporet. Naar Rørene var rammet i den rigtige Dybde, blev de mindre Master indstøbt direkte i Røret. For de større Masters Vedkommende paastøbtes der Fundamentsrøret et særligt Hoved med fornødne Ankerbolte.

Der er truffet flere Foranstaltninger for at undgaa Radiostøj fra de elektriske Tog bl. a. ved at søge undgaaet Gnistdannelse mellem Køretraadene og Vognenes Strømaftagere. Som tidligere anført bestaar Køreledningen af to Traade ved Siden af hinanden, og ved samtidig at give hver Strømaftager 2 Slæbestykker, hvert med 3 Lameller, opnaar man, at der under alle Forhold er Berøring mellem Ledninger og Strømaftager. Som bekendt skete der et Par mindre Uheld under Prøvekørslerne, der har givet nogen Anledning til Omtale i Pressen. Det vil ved denne Lejlighed være rigtigt at slaa fast, at Prøvekørslerne, som netop foretages for at eventuelle Fejl og Mangler skal vise sig, har givet tilfredsstillende Udfald. Man maa betænke, hvor meget nyt og delvis uprøvet der her paa en Gang skulde klappe, at dette lille Uhelds Følger blev afhjulpet paa 3—4 Dage af nogle faa Mænd, og at Aarsagen til Uheldet ligeledes for ganske ringe Beløb blev bortfjernet.

Den Elektricitet, som Statsbanerne skal bruge til de elektriske Baner, leveres af Københavns Elektricitetsværker og Nordsjællands Elektricitets- og Sporvejs-Aktieselskab, der leverer Elektriciteten som højspændt Vekselstrøm henholdsvis med 30 000 og 10 000 Volt. Denne Strøm skal, forinden den gennem Køretraadene sendes ud til Togene, omformes til 15 00 Volt Jævnstrøm. Denne Omformning sker i de saakaldte Omformerstationer, hvoraf der foreløbig er bygget 3, nemlig:

Enghave Omformerstation, som ligger bag Københavns Godsbanegaard, Hellerup Omformerstation, som ligger ved Tranegaardsvej, og Flintholm Omformerstation, som ligger ved Frederiksberg Glasværk.

De to sidste Omformerstationer og fremtidig ogsaa Holte fjernstyres fra Enghave, saaledes at enhver Indgriben overfor Strømfordelingen og ved Uheld kan ske fra denne Station — eet Hoved dirigerer det hele.

De elektriske Tog sammensættes af Enheder, de saakaldte Halvtog, hver bestaaende af 2 Motorvogne

og en indkoblet Bivogn med ca. 250 Siddepladser og omtrent lige saa mange Staaplader. I travle Timer kobles to saadanne Halvtog sammen til et Heltog, der altsaa kan befordre ca. 1000 Rejsende, Vognene er 20 m lange Staalvogne uden Døre i Endegavlene, men med 2 Stk. 1,3 m brede Skydedøre i hver Vogns Sidevæg.

Umiddelbart før Afgang lyder et Fløjtesignal, og Publikum maa herefter ikke forsøge paa at springe paa Toget, idet Dørene lukkes ved Trykluft fra Førerpladsen. For at man ikke skal blive klemt i Dørene, er Kanten af disse forsynet med hule Gummilister.

Hver Motorvogn forsynes med 4 Motorer paa ca. 163 HK. Motorerne indbygges 2 i hver Truck og driver gennem Tandhjul alle 4 Vognaksler, hvorved man opnaar at udnytte hele Vognens Vægt som Adhæsiionsvægt. Et Heltog har altsaa i sine 16 Banemotorer ialt 2600 HK.

Der er foreløbig anskaffet 42 Motorvogne og 21 Bivogne, altsaa Vogne til ialt 21 Halvtog, som skal anvendes til Driften af Ydre Bane og Klampenborgbanen.

Naar Holtebanen elektrificeres anskaffes yderligere 10 Halvtog.

Paa den Strækning, hvor den elektriske Drift i Dag indføres, er fra Lovens Vedtagelse og til nu udført Spor-, Stations-, Bygnings og Sikringsarbejder til et Beløb af ca. 2,2 Mill. Kr. Tilvejebringelsen af Køreledningsanlægget og den i den Anledning nødvendige Ændring af Svagstrømsanlæg (Telefon-, Telegraf m. v.) har medført en Udgift paa ca. 1 Mill. Kr., medens Udgiften til Opførelsen af de 3 Omformerstationer i Enghave, Flintholm og Hellerup med tilhørende Kabelanlæg har andraget ca. 2,5 Mill. Kr. Disse Omformerstationer skal dog ogsaa levere nødvendig Strøm til Strækningerne Valby—Hovedbane-gaarden—Østerport—Hellerup og delvis til Strækningen Hellerup—Holte.

Udførelsen af de forskellige Arbejder har været fordelt paa følgende Firmaer:

Monteringsarbejdet ved Køreledningsnettet er udført af A/S Nordisk Brown Boveri, der saa at sige udelukkende har anvendt dansk Arbejdskraft og i videst muligt Omfang har benyttet danske Materialer. Funderingsarbejderne for Masterne samt Rejsningen af disse er udført af Entreprenør, Ingeniør Chr. Bjørn Petersen.

Til Isolering af Køreledningsanlægget er anvendt Isolatorer fra Porcelænsfabrikken »Norden« i København, hvis Fabrikata er anerkendt over hele Verden.

Leverancen af Vognmateriellet til den elektriske Drift har været overdraget til A/S Frichs, Aarhus, og Vognfabrikken »Scandia«, Randers, i Fællesskab, medens Leveringen af Vognenes elektriske Maskineri har været overdraget »The English Electric Co.«, London, i Forbindelse med A/S »Titan«, København, og B. Thrige, Odense. Den overvejende Del af de elektriske Motorer er fremstillet paa disse to Fabrikker efter Tegninger og Modeller, der leveredes dem fra det engelske Firma.

De maskinelle Installationer ved Enghave og

Flintholm Omformerstationer er udført af A/S Asea, medens Installationerne ved Hellerup Omformerstation er udført af A/S Nordisk Brown Boveri. De til Omformerstationerne hørende Reyrols Højspændingsanlæg er leveret af A/S Laur. Knudsen, København.

Iøvrigt har der ved de betydelige Jord-, Bro- og Byggearbejder, der er bragt til Udførelse i Anledning af Elektrificeringens Gennemførelse, medvirket en Række kendte danske Ingeniør- og Entreprenørfirmaer.

INDFØRELSE AF BEGREBET HALVE MINUTTER

Ekstrabladet opdager en gammel Nyhed.

»Ekstrabladet« for den 27. Marts d. A. omtaler den elektriske Drift i Nærtrafikken og siger i den Anledning følgende:

»Det interessanteste ved den Køreplan, D. S. B. har udarbejdet til Indvielsesturen, er, at den indfører Begrebet *de halve Minutter* inden for Statsbanerne.

Det nye elektriske Tog ankommer og afgaar i vid Udstrækning paa halve Minutter, idet Opholdet ved Mellemstationerne kun bliver et halvt Minut. For at tage et Eksempel: Toget, der afgaar Kl. 15,49 fra Hellerup, er ved Lyngbyvej Kl. 15,51½, afgaar igen 15,52, ankommer til Nørrebro St. 15,54½, fortsætter 15,55.

Mon ikke de halve Minutter vil faa det til at gaa op for dem, der endnu snegler sig ind og ud af et Tog, at nu skal det gaa lidt stærkere. Hvis man ikke respekterer det halve Minut, vil man risikere at faa Agterdelen i Klemme, naar de elektriske Døre klapper sammen.«

som vi finder Anledning til at optrykke for der- ved at illustrere, hvor vanskeligt det er at faa det rejsende Publikum til at forstaa Jernbanepersonalets Vanskeligheder.

Begrebet halve Minutter er jo saa langt fra noget nyt. I den sidste halve Snes Aar har der ved saavel Køretider som Holdetider paa Kystbanen været anvendt halve Minutter; men dette er efterhaanden udvidet saaledes, at de »små hurtigkørende Persontog«, som jo nu er Tidens Løsen, næsten udelukkende har halve Minutters Holdetid — i hvert Fald for 1. Distrikts vedkommende. Vi har tidligere peget paa det urimelige i, at Tog, som baade medfører Postvogn til Ind- og Udlæsning, Pakvogn til Ind- og Udlæsning samt i nogle Tilfælde endog en Ilgodsvogn til Ind- og Udlæsning undervejs, er normeret med kun et halvt Minuts Ophold, og

det er jo nu engang saaledes, at de ældre Folk, som ude omkring paa Landstationerne skal med Toget eller skal ud af det, ikke ligefrem staar paa Spring for at komme af eller paa; derved overskrides Holdetiden i mange Tilfælde, og det er vore Medlemmer, som skal indhente Tiden. Lokomotivpersonalet ser dog i Reglen forstaaende paa det, naar det drejer sig om ældre Folk, der ikke kan skynde sig at stige ind i Toget, men naar det drejer sig om det store Antal Kontor- og Forretningspersonale, som hver Morgen strømmer ind til København, saa maatte det kunne forlanges, at disse var saa hurtige i Vendingen, at Togene ikke behøvede at holde mere end de foreskrevne 30 Sekunder. Dersom »Ekstrabladet« vilde fortælle dets Læsere, at det ikke alene er i den elektrificerede Nærtrafik, der kun er 30 Sekunder til Ind- og Udstigning, men at dette gælder for alle de »smaa, hurtigkørende« Persontog, vilde det *maaske* kunne hjælpe lidt paa dem, der, som »Ekstrabladet« udtrykker sig: »endnu snegler sig ind og ud af et Tog«; i saa Tilfælde vilde det kørende Personale være Bladet taknemmelig.

ET GENFÆRD

Et Genfærd har vist sig, men taalte ikke Dagens klare Lys og forsvandt, skriver »Ministeriernes Maanedssblad«.

I 1½ Aar har *Folketingets Spareudvalg* arbejdet i Mulm og Mørke, og endelig forelaa Udvalgets første Betænkning, der endog kun var af foreløbig Karakter.

Betænkningens Indhold var imødeset med den største Interesse, iblandet nogen Ængstelse; thi ingen kunde vide sig tryk. Skønt Resultatet af de foreslaaede Besparelser kun beløb sig til 6½ Mill. Kr. aarlig, viste Betænkningen sig at indeholde adskillige lidet gennemtænkte og dilettantiske Forslag, der fremkaldte et saadant Uvejrlig af Harme og Forbitrelse, at baade Betænkning og Udvalg i Løbet af mindre end 24 Timer var overskyldet og bortrevet.

Man kunde derfor fristes til helt at forbigaa Episoden i Tavshed, hvis Forholdet ikke var det, at Spareudvalgets Betænkning synes at være gennemsyret af en manglende Forstaaelse af Betydningen af den Uddannelse, der betinger en dygtig Embedsmandsstand, og af det for-

maalstjenlige i at opretholde et økonomisk Niveau for denne, der muliggør, at Staten kan optage og bevare de bedste Kræfter i sin Tjeneste.

Forslaget om Indførelse af en *Studieafgift* ved Universitetet og andre højere Læresteder er blevet mødt med Protest fra alle Sider, og til denne kan vi slutte os. Det har hidtil været en ufravigelig Grundsætning, at Evnen og ikke økonomiske Forhold var Grundlaget for Adgang til vor højeste Undervisning, og den Begrænsning af de studerendes Antal, som Situationen eventuelt kræver, maa ske efter Udvælgelse og ikke gennem Afspærringer af finansiell Karakter.

Betænkningen indeholder ved Siden af specielle Forslag, der indskrænker forskellige Embedsmænds Adgang til Ekstravederlag, endvidere følgende almindelige Forslag om *Tjenestemændenes Honorarer*:

»Alle Honorarer for fast ansatte Tjenestemænd — dog bortset fra Honorarer, der ydes i Tilfælde, hvor en Tjenestemand i en anden Institution end den, hvori han er ansat, mod fast maanedlig Vederlag og med fast daglig Arbejdstid udfører et Arbejde, der ellers vilde nødvendiggøre en Forøgelse af Personalet med fuld Dagtjeneste — nedsættes fra og med Finansaaret 1934/35 til $\frac{3}{4}$. For Finansaaret 1935/36 nedsættes de til $\frac{1}{2}$, for 1936/37 til $\frac{1}{4}$, og derefter bortfalder de. Dog er Finansudvalget bemyndiget til efter Indstilling fra det paagældende Ministerium og Lønningsraadet i hvert enkelt Tilfælde at lade de for Aaret 1935/36 og følgende Aar stipulerede Honorarer vedblive at bestaa helt eller delvis i samme Højde som for Aaret 1934/35 for saadanne Hverv, som kræver væsentlig Arbejde af den paagældende udover den for hans Embede gældende normale Arbejdstid. Ministerierne maa ved alle Nybudsætninger drage Omsorg for, at Embedspligten udvides til at omfatte saadanne Hverv, bestaaende eller senere tilkommende, som naturligt falder ind under det paagældende Embede.«

Tanken om Nedsættelse af Tjenestemændenes Honorarer er ikke ny, og man er fra Tjenestemændenes Side vant til, at den fremføres fra en bestemt Kant.

Et udbredt Forlydende vil imidlertid vide, at den ivrigste Forkæmper for, at Honorarspørgsmaalet er blevet medtaget i Spareudvalgets Betænkning, denne Gang har været Folketingsmand, Ingeniør *E. Rager*. Saafremt dette er rigtigt, kan man formentlig opfatte følgende Udtalelse, som Folketingsmand *Rager* i Følge »Po-

litiken« har fremsat paa et af de unge Radikale den 10. f. M. afholdt Møde, som en officiel Fortolkning af det stillede Forslag:

»Forslaget om Nedsættelsen af *Tjenestemændenes Honorarer* er fremsat først og fremmest for at gennemtvinge en Revision af hele Systemet. Forudsætningen er jo nemlig, at Finansudvalget skal kunne træffe Afgørelse i hvert enkelt Tilfælde efter Indstilling fra den paagældende Minister og Lønningsraadet. For Staten gælder det ikke om at have sine Tjenestemænd til den billigste Pris, men først og fremmest om at have en *dygtig* Tjenestemands-Stand, og det er et Spørgsmaal, om ikke Systemet bør kombineres med en vis *Frilønning*.«

Begrundelsen er noget mærkelig og ikke præget af Logik. Hvis den dybere Mening med Forslaget alene har været at tage Spørgsmaalet om Tjenestemændenes Lønningssystem op til Revision, saaledes at Systemet kombineres med en vis Frilønning, er det en ejendommelig Form, man har valgt. Ved Forslaget kommer man alene til at ramme den Del af Tjenestemændenes Indtægter, der ligger paa Linie med *Frilønning*, og man foretager en almindelig Nedsækering af disse Honorarer i hvert Tilfælde med $\frac{1}{4}$ uden Hensyn til, om *Frilønningssystemet* i Virkeligheden i det enkelte Tilfælde maatte føre til en Bevarelse eller endog en Forhøjelse af Honoraret.

Hertil kommer, at den af Udvalget tilsigtede Gennemgang af en Række af de bestaaende Honorarer maa betegnes som *overflødig*, da en saadan Gennemgang har fundet Sted for 2 Aar siden, foretaget af *Lønningsraadet*, i hvilket hvert af de store politiske Partier er repræsenteret.

I sin Betænkning af 29. Februar 1932 angaaende denne Undersøgelse udtaler Lønningsraadet, »at Statens Honorarordning i det store og hele hviler paa et sundt økonomisk og praktisk Grundlag.«

Specielt vedrørende de Honorarer, som oppebæres af Statens Tjenestemænd udtaler Lønningsraadet, at Raadet ikke er enigt i den Opfattelse »at saadanne Honorarer i det store og hele eller maaske fuldstændig kunde inddrages,« da det for Staten vilde »betyde væsentlig større Personaleudgifter, og det vilde fremkalde en Række saglige Urimeligheder.«

En Gennemførelse af Spareudvalgets Honorarforslag vil derfor betyde en Desavouering af Lønningsraadets Arbejde i 1932 og i særlig

Grad af de Medlemmer, der er valgt til Repræsentanter i Raadet af de politiske Partier.

Vi ønsker overfor Spareudvalgets Forslag at udtale, at der er Grænser for, hvad man fra Embedsmændenes Side stiltiende kan finde sig i.

Udviklingen i Statens Honorarkonto indenfor den egentlige Statsstyrelse udviser følgende Bevægelse:

Finanslovforslag 1931—32	5 261 433	Kr.
—	1932—33	4 926 039 »
—	1933—34	4 012 261 »
—	1934—35	3 927 789 »

eller en betydelig og stadig fortsat Nedgang.

Af disse Honorarbeløb oppebæres ca. $\frac{1}{3}$ af Tjenestemænd. Man har af Hensyn til Statens vanskelige økonomiske Situation ladet de oppebaarne Honorarer gennemgaa Lønningsraadets Skærsild uden at klage, skønt de foreslaaede Besparelser ofte ramte meget haardt.

Man har af samme Grund frivilligt givet Afkald paa det ene af de to Reguleringstillægsportioner, som tilkom Tjenestemændene fra den 1. April d. A. og modtog ved denne Lejlighed Finansministerens Tilsagn om, »at der ikke tilsigtedes yderligere Særlovgivning for Tjenestemændene.«

Det er derfor med en vis Forbløffelse, man kort efter stilles overfor Forslag fra et Rigsdagsudvalg om en Nedsækering af Tjenestemændenes Honorar og af disse alene.

Der findes ogsaa Honorarer udenfor Tjenestemændenes Kreds — ogsaa adskillige *Rigsdagsmænd* oppebærer saadanne. Hvorfor skal disse undtages fra Nedsættelsen?

Vi gaar ud fra, at Genfærdet er manet i Jorden for stedse. For en Sikkerheds Skyld ønsker vi dog at betone, at en ensidig Nedsættelse og Afvikling af Tjenestemændenes Honorarer vil blive mødt med den skarpeste Protest og betragtet som et Brud paa de Forudsætninger, hvorunder man tiltraadte Forslaget om Ændring af Reguleringstillægget.

LOVEN OM STATSBANEPERSONALET'S SYGEKASSE VEDTAGET

Med Gyldighed fra 1. April er dette vigtige Spørgsmaal bragt i Orden. Fra det Øjeblik Kommissionens Betænkning blev afgivet den

28. Februar, er Sagen blevet fremmet meget hurtigt, thi Lovforslaget blev fremsat i Folketinget den 17. Marts af Ministeren for offentlige Arbejder paa den fraværende Socialministers Vegne. Derefter fandt 1. Behandling Sted den 20. Marts, Udvalg blev nedsat den paafølgende Dag, og allerede den 22. Marts sluttede Udvalget sit Arbejde, og Udvalget indstillede Lovforslaget til Vedtagelse, som det forelaa. Derefter behandlede Folketinget Lovforslaget og vedtog dette ved 2. og 3. Behandling den 23. Marts den følgende Dag behandlede Lovforslaget i Landstinget og gennemgik alle 3 Behandlinger, uden at der fandt nogen egentlig Debat Sted, og dermed var Lovforslaget færdig fra Rigsdagen.

Naar Sagen har faaet en saa hurtig og glat Gang gennem Rigsdagen skyldes det formentlig den grundige Behandling, Sagen i Forvejen havde faaet i den ved Statsbanerne nedsatte Kommission, hvor saavel de statsøkonomiske som de kommunaløkonomiske Spørgsmaal har kunnet løses paa saa kort Tid.

VEDTÆGT FOR STATSBAANE- PERSONALETS SYGEKASSE

(Sluttet.)

§ 7.

Hjemmesygepleje.

Stk. 1. Der kan af Sygekassen — efter Bestyrelsens Afgørelse i hvert enkelt Tilfælde — ydes Tilskud til Hjemmesygepleje af nydende Medlemmer eller Interessenters Børn under 15 Aar i saadanne Tilfælde, hvor Patienten ikke kan taale Transport til Sygehus, samt i andre Tilfælde, hvor saadan Pleje skønnes nødvendig af vedkommende Læge.

Stk. 2. Hvor Bestyrelsen skønner det hensigtsmæssigt, kan der slutes Overenskomst med Kommuner, Sygekasser eller Sygeplejeforeninger angaaende Medlemmernes Tilslutning til Sygeplejevirksohmheden.

§ 8.

Tilskud til Medicin o. l.

Stk. 1. Med de nedenfor nævnte Undtagelser yder Sygekassen til nydende Medlemmer og til Interessenters Børn under 15 Aar som Tilskud til Afholdelse af Udgifter til Medicin: Tre Fjerdedele af Betalingen for Medicin, ordineret af Jernbanelægen, en ved Sygekassen ansat Speciallæge eller anmeldt privat Læge og anskaffet fra et Apotek. Den Del af Betalingen, som det paaahviler Interessenterne at udrede, skal betales kointant ved Medicinens Udlevering. Emballage og Porto betales ikke af Sygekassen.

Stk. 2. Sygekassen yder ikke Tilskud til kunstige eller diætiske Næringsmidler eller til Mineralvand og toniske Vine.

Stk. 3. Af Udgifter til Medicin i dyrere Form end nødvendigt, f. Eks. saadanne Fabrikspræparater, for hvilke der findes væsentlig billigere Erstatninger, afholder Sygekassen dog højst Hålvdel.

Stk. 4. Der maa ikke udleveres Medicin mere end een Gang paa hver af Sygekassens Recepter.

Stk. 5. Ingen har Krav paa inden for 12 paa hinanden følgende Maaneder at faa et større Tilskud af Sygekassen til Medicin o. l. til sig og Familien end et Beløb, der svarer til, hvad der i Løbet af de to sidste Aar gennemsnitlig er svaret i Medlemsbidrag til Sygekassen. Denne Begrænsning gælder dog ikke med Hensyn til de i Lov om Folkeforsikring § 18, Stk. 1, Punkt 4, omhandlede livsvigtige Præparater, f. Eks. Insulin til Sukkersygepatienter.

§ 9.

Tilskud til Tandpleje.

Stk. 1. Til nydende Medlemmer og til Interessenters Børn under 15 Aar ydes der af Sygekassen Tilskud til nedennævnte af Hensyn til Tændernes og Mundens Tilstand nødvendiggjorte Tandlægebehandlinger, der tilsigter Bevarelse af de naturlige Tænder: Behandling af Sygdomme i Tænder, lokal Behandling af saadanne godartere Sygdomme i Mundslimhinden, Tandkød og Kæber, som staar i direkte Forbindelse med Tandsygdomme, Indsættelse af Tandfyldninger, dog kun Cement, Emaljement og Amalgam, i defekte Tænder og Tandrødder, Tandrensning og Udtrækning af syge Tænder samt Lokalbedøvelse i den Udstrækning, som Behandlingen nødvendiggør.

Stk. 2. Tilskudet ydes efter Ansøgning bilagt betalt, specificeret Regning. Ansøgningen skal ikke paategnes af Lægen.

Stk. 3. Al anden Tandbehandling er Sygekassen uvedkommende, hvorfor Kassen f. Eks. ikke kan yde Medlemmerne Tilskud til saadan Tandbehandling, der bestaar i Indsætning, Reparation og Fornyelse af kunstige Tænder.

§ 10.

Tilskud til Bind, Bandager, Massage, Bade og Brilller.

Stk. 1. Sygekassen betaler efter forud indsendt, med vedkommende Læges Erklæring forsynet Ansøgning til nydende Medlemmer og til Interessenters Børn under 15 Aar — efter Bestyrelsens Afgørelse i hvert enkelt Tilfælde, og kun for saa vidt Udgiften hertil ikke skal afholdes af et Ulykkesforsikrings-selskab eller af Invalideforsikringsfonden — indtil to Trediedele af Udgiften til Bind, Bandager, kunstige Lemmer m. v. Naar der er ydet Tilskud til Bandager, skal disse snarest efter Anskaffelsen forevises for vedkommende Læge.

Stk. 2. Sygekassen betaler — efter Bestyrelsens Afgørelse i hvert enkelt Tilfælde, og naar den paa-gældende Læge i en forud indsendt Ansøgning erklæ-

rer Behandlingen for nødvendig — indtil to Trediedele af Udgiften til Massagebehandling hos de af Den almindelige Danske Lægeforening autoriserede Massører, med hvis Organisation Kassen har afsluttet en af Direktøren for Sygekassevæsenet godkendt Overenskomst, og til Badebehandling paa de af Direktøren for Sygekassevæsenet godkendte Bade- eller Kuranstalter eller det lokale offentlige Sygehus.

Stk. 3. Sygekassen betaler Udgiften ved første Anskaffelse af Brillen, dog højst 6 Kr. Tilskudet ydes efter Ansøgning bilagt betalt Regning. Ansøgningen skal ikke paategnes af Lægen.

Stk. 4. I ganske særlige Tilfælde kan Bestyrelsen bevilge mindre Beløb til Supplering af Tilskud til de foran i Stk. 1.—2. omhandlede Ydelser samt til Afholdelse af saadanne Udgifter, som vel ikke direkte er nævnt foran i Stk. 1.—2., men som er af lignende Karakter og skønnes at ligge inden for det naturlige Omraade for en Sygekasses Ydelser.

§ 11.

Barselhjælp.

Til nydende Medlemmer yder Sygekassen:

1) fri Jordemoderhjælp, hvorved i denne Forbindelse forstaas Honorar for ydet Fødselhjælp og dermed i umiddelbar Forbindelse staaende Hjælp til Moder og Barn, jfr. Lov Nr. 126 af 13. Juli 1914 om Jordemodervæsenet og Instruksen for Jordemødre, samt de ved Fødslen nødvendige Forbindstoffer, Vat o. l. af den Art og i den Udstrækning, som Sundhedsstyrelsen i Medfør af Folkeforsikringslovens § 19, Stk. 1, forordner.

Jordemoderhjælp ydes kun i Henhold til de i en indgaaet Overenskomst omhandlede Regler. Kan en saadan Overenskomst ikke gennemføres eller i enkelte Tilfælde ikke komme til Anvendelse, refunderer Sygekassen Medlemmet et Beløb paa 25 Kr.

Abort (Misfødsl) berettiger ikke til Jordemoderhjælp for Sygekassens Regning.

2) fri Lægehjælp af en Jernbanelæge i de Tilfælde, hvor Jordemoderen eller vedkommende Læge har skønnet det nødvendigt at undergive den fødende Lægebehandling, idet Sygekassen betaler det Jernbanelægen efter Overenskomst for saadan Hjælp tilkommende særlige Honorar. Benyttes privat Læge til nødvendig Lægehjælp, yder Sygekassen et Tilskud paa indtil det Beløb, der eventuelt skulde være betalt Jernbanelægen.

§ 12.

Fribefordring).*

Stk. 1. De af Sygekassens nydende Medlemmer, der er *ubemidlede* i Folkeforsikringslovens Forstand, har samme Ret til Fribefordring paa Kommunens Regning af Jernbanelæge og Jordemoder eventuelt af den syge selv til eller fra Læge og Jordemoder samt til og fra det for vedkommende Omraade bestemte Sygehus som de ubemidlede Medlemmer af anerkendte Sygekasser. Kommunerne har som Regel

kun Pligt til at afholde Udgifter ved Befordring af eller til den af Sygekassen benyttede Læge og Jordemoder inden for en Vejlængde af 10 km. Har Kommunen i Henhold til denne Bestemmelse ikke Pligt til at afholde Udgiften ved Befordringen for hele Vejlængden, udreder Sygekassen den resterende Del af Betalingen.

Stk. 2. For Fribefordringen paa Kommunens Regning gælder i øvrigt Reglerne i Folkeforsikringslovens § 17, hvilke Regler findes trykt som Bilag til nærværende Vedtægt.

Stk. 3. Udgifter ved Befordring af Jernbanelæge og Jordemoder til og fra nydende Medlemmer, der er *bemidlede* i Folkeforsikringslovens Forstand, samt disses Befordring til eller fra Jernbanelæge eller Jordemoder betales af Sygekassen til vedkommende Læge eller Jordemoder, men Interessenten maa efter tilstillet Regning refunderer Sygekassen en Tiendedel af Udgiften, mindst 50 Øre pr. Besøg.

Stk. 4. Hvorvidt og eventuelt i hvilket Omfang Sygekassen kan deltage i Afholdelse af Udgifter ved Befordring af anmeldt privat Læge til og fra Interessenterne eller ved disses Befordring til og fra Lægen, afgøres af Bestyrelsen efter hvert Regnskabsaars Udløb, naar Regningerne fra de paagældende Læger er indgaaet til Sygekassen.

Stk. 5. Fribefordring af eller til Speciallæge kan ikke paa Sygekassens Regning ydes i større Omfang end Fribefordring af eller til Jernbanelæger, medmindre Bestyrelsens Samtykke i særlige Tilfælde foreligger.

§ 13.

Begravelseshjælp.

Til de Interessenter, der ved Oprettelsen af Statsbanepersonalets Sygekasse var berettiget til Begravelseshjælp fra en af de to i § 1 nævnte Sygekasser ydes der i Tilfælde af Dødsfald og under Forudsætning af uafbrudt fortsat Medlemsskab af Sygekassen indtil Tidspunktet for Dødsfaldet følgende Beløb som Begravelseshjælp:

1. For alle Interessenter undtagen de under Pkt. 2 nævnte
8 Procent af det Beløb, hvoraf der i det sidste Aar er svaret Bidrag til Kassen, dog højst 200 Kr.
2. For Enker, for Hustruer, der efter Samlivets Ophør er overgaaet til selvstændigt at være Interessenter, for Interessenters Hustruer, der er Medlemmer i deres Egenskab af Hustru, samt for Interessenters Børn over 14 indtil 15 Aar (dog ikke Plejebørn)
5 Procent af det Beløb, hvoraf der i det sidste Aar er svaret Bidrag til Kassen, dog højst 100 Kr.
3. For Interessenters Børn (dog ikke Plejebørn)
paa over 8 indtil 14 Aar 24 Kr. }
» » 5 » 8 » 16 » } dog ikke over 4 pCt.
» » ½ » 5 » 10 » } af det Beløb, hvoraf
» indtil ½ Aar 6 » } Kassen er svaret Bidrag til

4. De Medlemmer der den 31. Marts 1907 gennem Statsbanernes jysk-fynske Sygekasse hav-

*) Herunder ikke Fribefordring med Statsbanerne, for hvilken Reglerne er givet særskilt i Ordreserie A.

de sikret sig Begravelseshjælp i Medlemsgruppe II a eller II b, har Krav paa en Begravelseshjælp, der ikke er mindre end den, der hjemledes i de indtil ovennævnte Dato gældende Bestemmelser.

§ 14.

Sygekassens Ledelse.

Stk. 1. Sygekassen ledes af en Bestyrelse, bestaaende af 1 Formand og 12 Bestyrelsesmedlemmer. Formanden udpeges af Generaldirektøren for Statsbanerne. Af de 12 Bestyrelsesmedlemmer vælges 10 af de ubemidlede nydende og 2 af de bemidlede nydende Interessenter i Sygekassen ved Forholdstalsvalg efter nærmere af Bestyrelsen fastsatte Valgregler. Valget gælder for 4 Aar ad Gangen. Saavel Formanden som de valgte Bestyrelsesmedlemmer skal være Interessenter i Sygekassen.

Stk. 2. Bestyrelsen har inden for de ved Vedtægten givne Grænser Ansvar for Kassens Virksomhed og Afgørelsen i alle Sygekassens Anliggender. Den træffer Bestemmelse om Oprettelse af eller Forandring i Lægedistrikter, antager og opsiges Læger, træffer alle Aftaler med disse om Løn m. v. og afgør alle principielle og vigtigere Spørgsmaal vedrørende Medlemmernes Forhold til Sygekassen, alle Spørgsmaal om Fortolkning af Vedtægten o. l., hvorhos den drager Omsorg for den fornødne Kontrol med Hensyn til Medlemmernes Bemidlethed i Folkeforsikringslovens Forstand. Alle Overenskomster mellem Sygekassen og Organisationer af Læger, Tandlæger og Jordemødre skal for at være gyldige godkendes af Socialministeriet. Løbende Sager, der kan afgøres i Overensstemmelse med Sygekassens Vedtægt, Bestyrelsens Beslutninger og gældende Praksis, ekspederes af Formanden.

Stk. 3. Bestyrelsesmøde afholdes mindst een Gang hvert Kvartal, og iøvrigt saa ofte Formanden finder det fornødent, eller et Møde forlanges afholdt af mindst 4 Bestyrelsesmedlemmer. Det indvarsles af Formanden i betimelig Tid. Suppleanterne tiltræder kun Bestyrelsen i Tilfælde af Afgang fra denne, derimod ikke under midlertidigt Forfald.

Stk. 4. Bestyrelsesmoderne, der ledes af Formanden eller under dennes Forfald af den af Bestyrelsen blandt dennes Medlemmer valgte Næstformand, er beslutningsdygtige, naar mindst 7 Bestyrelsesmedlemmer er til Stede. Alle Afgørelser træffes med simpel Stemmefflerhed: i Tilfælde af Stemmeligbed gør Formandens Stemme Udslaget. Om Vedtægtsændringer gælder det nedenfor i § 18 anførte. I øvrigt fastsætter Bestyrelsen selv sin Forretningsorden.

Stk. 5. Sager af underordnet Betydning eller paa-trængende Beskaffenhed kan udsendes til skriftlig Behandling og afgøres ved skriftlig Stemmeafgivning.

Stk. 6. Alle løbende Udgifter afholdes efter Udgiftsordre af Formanden. Ekstraordinære Udgifter maa kun afholdes efter Bestyrelsens Samtykke.

Stk. 7. Sygekassens Administration — herunder Sekretariatsforretninger, Bogholderi og Kasseforretninger — varetages af Statsbanernes Generaldirek-

torat (Personal- og Regnskabsafdelingen). Dens Beholdninger af rede Penge og Effekter opbevares i Statsbanernes Kassererkontor, idet Beløb, der ikke antages at skulle bruges i nær Fremtid, dog skal indsættes i en solid Sparekasse eller Bank paa Sygekassens Navn.

§ 15.

Regnskabsaflægelse og Revision m. v.

Stk. 1. Sygekassens Regnskabsaar er Finansaaret. Regnskabet, der aflægges af Statsbanernes Bogholderkontor, revideres af to af Bestyrelsen valgte Revisorer, af hvilke den ene ikke maa være Medlem af Bestyrelsen. Den ene af Revisorerne skal enten være autoriseret i Henhold til Næringsloven af 28. April 1931 § 65 eller anerkendt af Socialministeriet som Sygekassens Revisor. Revisionen er saavel talmaessig som kritisk og skal omfatte saavel Aarsregnskabet som Status. Gjorte Udsættelser decideres af den samlede Bestyrelse, i Henhold til hvis Beslutning Formanden meddeler Kvittering for Regnskabet.

Stk. 2. Det reviderede Aarsregnskab og Status vedrørende Sygekassens hele Virksomhed indsendes til Direktøren for Sygekassevæsenet og til Ministeriet for offentlige Arbejder.

§ 16.

Reservefond.

Stk. 1. Til Imodegaaelse af ekstraordinært store Udgifter skal der af Sygekassens normale aarlige Indtægter søges opsparet Midler til en Reservefond, der normalt skal være af samme Størrelse som Gennemsnittet af de sidste 3 Regnskabsaars Udgifter for Sygekassen uden Fradrag af det Kassen for disse Aar ydede Tilskud. Reservefonden skal enten indsættes i en solid Sparekasse eller Bank paa Sygekassens Navn eller anbringes i Stats- eller Kreditfor-eningsobligationer.

Stk. 2. Kan et Aars Underskud ikke dækkes af Reservefonden, skal Resten dækkes ved ekstraordinært Medlemsbidrag, der paalignes Interessenterne efter Bestyrelsens nærmere Afgørelser og efter Samraad med Direktøren for Sygekassevæsenet, hvorefter der maa træffes Foranstaltninger til en almindelig Ophjælpning af Sygekassens Status.

§ 17.

Invalideforsikring og Aldersrente.

Stk. 1. I Henhold til § 77 i Lov af 20. Maj 1933 om Folkeforsikring jfr. § 4 i Lov om Statsbanepersonalets Sygekasse har Socialministeren fastsat Regler om Anvendelse af Folkeforsikringslovens Bestemmelser om Invalideforsikring og Adgang til Aldersrente paa Kassens Medlemmer.

Stk. 2. Med Hensyn til Medlemmernes Rettigheder og Pligter i Henhold til nævnte Lov gælder særlige af Direktøren for Sygekassevæsenet godkendte Bestemmelser, der tilstilles Interessenter og bidragydende Medlemmer sammen med nærværende Vedtægter.

§ 18.

Forandringer i Vedtægter. Kassens Opløsning.

Stk. 1. Forslag til Ændringer i Sygekassens Vedtægter kan kun behandles paa et Bestyrelsesmøde, naar de mindst 14 Dage før Mødet har været Bestyrelsesmedlemmerne i Hænde. Til Vedtagelse af saadanne Forslag kræves, at mindst 8 Bestyrelsesmedlemmer stemmer for dem. De har kun Gyldighed, naar de godkendes af Direktøren for Sygekassevæsenet.

Stk. 2. Kassens Opløsning kan kun ske efter Vedtagelse — hver Gang med mindst 9 Stemmer — paa 2 efter hinanden følgende Bestyrelsesmøder med mindst 3 Maaneders Mellemrum, og kun for saa vidt mindst $\frac{2}{3}$ af Interessenterne ved en snarest derefter foretagen Urafstemning har stemt for Opløsningen. Kassens Reservefond og Overskud kan ingen- sinde blive Genstand for Deling mellem Medlemmerne, men der skal i Tilfælde af Kassens Opløsning træffes Bestemmelse om Pengemidlernes Anvendelse ved Forhandling mellem Bestyrelsen, Direktøren for Sygekassevæsenet og Generaldirektøren for Statsbanerne.

FRA MEDLEMSKREDSSEN

Promemoria.

Ikke uden Grund har Ordskiftet mellem den konservative Finanslovsordfører, Hr. Korsgaard og Trafikministeren, ved Finanslovens anden Behandling i Rigsdagen den 16. Januar d. A., skabt Sensation i Tjenestemandskredse, drevet at vi saaledes fik Besked om, at der ved Statsbanerne var ansat 900 Tjenestemænd flere, end der strengt taget var Brug for, om end med det Supplement, at de 900 dog ingen- lunde var ubeskæftigede — men udførte Tjenester, som normalt kunde udføres af Hjelpearbejdere. —

For os Tjenestemænd er det jo ikke saa vanskeligt at faa Øje paa, hvad det er der virker saa tillokkende, og det vil formentlig ogsaa være aabenbart, for ethvert socialt indstillet Menneske, at Hr. Korsgaard med sin Forespørgsel, har samlet glødende Kul paa Trafikministerens Hoved. Og i Betragtning af at vi i de senere Aar, i rigt Maal har haft Lejlighed til at iagttage, hvorledes Rationaliseringen af Statsbanerne paa det ubarmhjertigste gjorde samtlige Sparekommissioners Bestræbelser til Skamme, og ekspederede nye Skarer over i de arbejdsløses Rækker, ligger det nær at antage, at enten maa de Penge, som Sparekommissionerne har kostet, været givet daarligt ud, eller ogsaa har disse Kommissioners Opfattelse af Statsbanerne som Institution betragtet, været en noget anden end den, der i Øjeblikket er gældende.

Skulde det imidlertid vise sig muligt at indskrænke Tjenestemandenes Antal med endnu 900, gad vi nok se, hvorledes Tjenesten vil forme sig for dem, der bliver tilbage? — thi efter at Rationaliseringen har holdt sit Indtog paa Statsbanerne og efterhaanden

har gjort Tjenesten til et hæsløsende Rekordjageri, der stadig stiller større og større Krav til Personalets Ydeevne, og da Tjenestetidsreglerne, udnyttet i sin fulde Udstrækning, maa betragtes som værende den absolutte Grænse for, hvad der kan forsvares at byde Personalet, og disse dog paa Trods heraf allerede nu gøres til Genstand for Overskridelser, — vilde det vist ikke være uforstaaeligt om Personalet, for saa vidt denne nye Personalereduktion turdes igennem, fralagde sig Ansvaret for Arbejdets forsvarlige Udførelse.

I sin Omtale af Statsbanerne kom Trafikministeren endvidere ind paa Placeringen indenfor Aldersklasserne, og oplyste, at da der praktisk talt intet Personale var antaget i Bundklasserne i de sidste 12—13 Aar, ligger næsten hele Personalet i Bundklasserne paa det højeste Alderstillæg, og det betyder rundt regnet mellem 3 og 4 Mill. Kr. mere om Aaret i Lønningsudgifter for Statsbanerne.

Denne Oplysning aabner i Virkeligheden et Perspektiv, som vist kun de færreste havde tænkt sig, og det kunde maaske derfor være paa sin Plads at knytte nogle Bemærkninger til samme.

Vi, der efterhaanden igennem Aarene har tjent os op paa alle Alderstillægene, har altsaa nu paa vor Samvittighed, at vi har paaført Statsbanerne 3—4 Mill. Kr. i Merudgift. Lad os derfor forsøge at opstille et pro & contra ved at betragte den af os i Aarenes Løn gjorde Karriere lidt nøjere, og lade Tankerne dvæle ved Fortidens Foreteelser for om mulig derved finde Momenter, til Beroligelse af vor Samvittighed.

Frem af Erindringens Taage stiger da Krigstidens hele robuste Atmosfære, og mange mærkelige Omvæltninger, og med disse hin bemærkelsesværdige Dag, da man modtog Besked fra D. S. B. om, at man var antaget som Ekstrahaandværker, den Dag var man stolt ved at vide, at man nu tilhørte Landets største Institution »De danske Statsbaner«, at Stoltheden fik et lille Knæk ved at erfare, at Lønningen var 64 Øre i Timen, det tror jeg dog nok, jeg tør antyde, og jeg husker endnu min Hustrus meget sigende Blik, da jeg efter 14 Dages Forløb stillede med den første Ugeløn, der beløb sig til — siger og skriver 32,50 Kr. —, og at vi ikke skylder Statsbanerne Æren for, at vore Lønninger senere blev forbedrede, det er Aspirantlønningerne i Dag det bedste Bevis paa.

Ikke uden en vis Bevægelse mindes man hine Dage, hvor man blev Vidne til Organisationernes Glansperiode, og saa hvorledes Arbejderne kom til Ære og Værdighed, som den altoverskyggende Faktor til Guldstrømmens Vedligeholdelse, aldrig hverken før eller senere er Dansen om Guldkalven gaaet vildere end i de Dage — D. S. B. dog eksklusive — og hvem husker ikke, hvorledes alle Virksomheder vaandede sig under Mangelen paa Arbejdskraft — D. S. B. inklusive —, paa daværende Tidspunkt vilde Trusler om Lockout nærmest blive betragtet som en absurd Tanke, og smaalig Prutten med Arbejdslønnen lige- saa, af den simple Aarsag, at denne nok skulde komme igen, naar man skulde købe Varer, thi da skulde

Fantasipriserne nok gøre Svind i Lønningerne, vi har ikke glemt, hvorledes Parolen lød, naar man kom i Butikkerne for at handle og dristede sig til at spørge om Prisen: »Vil De have det, eller vil De ikke have det, for vi kan sagtens faa det solgt.«

Disse og mange andre Forhold taget i Betragtning, kunde man jo godt forstaa, at D. S. B. havde Vanskeligheder med at faa hvervet den nødvendige Arbejdskraft, naar man samtidig erindrer sig, at Lønningerne ude i de private Erhverv paa daværende Tidspunkt laa paa 1,70—1,90 Kr. pr. Time. Naar vi ikke desto mindre — saa utroligt det end lyder — tog denne frivillige Lønreduktion og saaledes gav Afkald paa godt og vel $\frac{2}{3}$ af vor Lønning — og ledsaget af de private Arbejderes medlidende Blikke og stille Hovedrysten, gjorde vor Entre paa Statsbanerne, smigrer vi os med, at vi dengang hjalp D. S. B. ud af en slem Knibe. Maatte dette, i nogen Grad, tjene til at berolige vor Samvittighed med Hensyn til de 3—4 Mill. Kr., som vi i Aarens Løb har paaført Statsbanerne.

Nuvel man kastede sig ind i Arbejdet, og helligede denne Gerning sine bedste Evner og Kræfter, kæmpende sig frem mod det fjerne Maal, som man dengang saa op til med hele Ungdommens Mod og Energi, og efterhaanden som Aarene gik, erfarede man hvorledes dette Arbejdes ejendommelige og særegne Tiltrækning bestandig knyttede en fastere og fastere til Etaten. Tiden gik, og en skønne Dag oprandt Timen, hvor Lokomotivførerprøven var bestaaet, dermed stod Vejen en aaben, og med fornyet Arbejdsmod, yderligere animeret ved at se den ene efter den anden af sine ældre Kolleger blive forfremmet, halede man ind paa sit Maal — Lokomotivførerstillingen.

Der er gaaet mange Aar siden da — og Glansen er saa smaat begyndt at gaa af »Sankte Gertrud«, thi i Mellemtiden holdt Motoriseringen sit Indtog paa Statsbanerne, og med den det, som in perpetuum vil staa for os Lokomotivmænd som noget aldeles ufatteligt, at D. S. B. for at spare et Par Skilling, negligerede Lokomotivmændene, ikke alene ved at begynde at vrage iblandt os, men tillige ved at favorisere Medansatte, fra andre Kategorier, og lade dem fortrænge os, som havde kastet Broen af bag os, og gjort denne Gerning til vort Livsværk. Hvem der skal lægge Ryg til denne, den største Uretfærdighed, der nogensinde er begaaet imod Lokomotivmændene, overlades til hver især at afgøre med sin Samvittighed; — men havde man dengang vidst, at Fremtiden vilde forme sig for os paa denne Vis, og at vi, der for længst havde ventet at naa vort Maal, ovenikøbet nu skal høre for, at vi har paaført Statsbanerne en Merndgift, fordi vi har tilladt os at eksistere, ja saa turde det vistnok ikke være udenfor Sandsynlighedens Grænse, om adskillige havde betakket sig, og i Stedet havde skabt sig en Fremtid ude i det private Erhverv, thi naar vi gik ind i Statsbanernes Tjeneste, var det for at opnaa den Stilling, som D. S. B. ved at antage os som Lokomotivfyrbødere, stillede os i Udsigt, og ikke for at komme til at — »Se Neapel og »lø«!« — men det ser nærmest ud til, at Lokomotivfyrbødernes Fremtid befinder sig ude i den kol-

de Sne, og at Frugten af vore Anstrengelser bliver, at vi kommer til at betale Statsbanernes Balance med vor Fremtid; men det er maaske ogsaa af underordnet Betydning, naar blot der kan meldes:

»Alt roligt i Chipkapsellet.«

København i April 1934.

A. Skødt.

Hr. Redaktør!

Blot et Par Bemærkninger for at beklage, at jeg med mit Skriveri har ulejliget Redaktøren paa en Tid, hvor Redaktøren tilsyneladende har været saa optaget, at et grundigt Eftersyn af det, der ønskes korrigeret, ikke har været muligt, for hvis Redaktøren havde læst min Artikel rigtigt, vilde han have set, at jeg ikke havde skrevet, Hovedbestyrelsen ikke vidste hvad de saa bag Løvborgs Artikel, men tværtimod skrevet, de saa rødt.

Nu er det ikke min Opgave at forsvare Løvborgs Kritik, hvad jeg heller ikke har gjort, men derimod søgt at tage den værste Brod af den og finde en Forklaring paa dens Fremkomst. Det eneste jeg har kritiseret er, at Redaktøren ikke har formaaet at imødegaa Kritikken sagligt uden Indblanding af Løvborgs private politiske Forhold.

Men maa jeg i al Beskedenhed spørge, naar Redaktøren finder Løvborgs Artikel saa uforskammet, som han giver Udtryk for, hvorfor har Redaktøren da gjort sig medansvarlig for den ved at optage den i Bladet.

Redaktøren skriver videre, at jeg mener ikke, vi skal slaa i Bordet, men alligevel, at vi skal slaa i Bordet for den socialdemokratiske Regering. Er det ikke et kluntet Forsøg paa at forplumre Begreberne: da jeg jo ikke har stillet noget Krav, men taget Afstand fra den Vej, Løvborg foreslaar, og stillet mig bag Hovedbestyrelsen til de Krav, den skal søge gennemført. Kun har jeg udtrykt min Forundring over, at den ikke forsøger gamle, prøvede Veje og lægger Ansvar, hvor det — efter min Mening — til enhver Tid maa være, uanset hvilket politisk Parti, der regerer; saa meget burde man dog have Lov at skrive i sit Fagblad og kræve et sagligt Svar paa.

Redaktøren har det nu saa bekvemt blot ved at skrive, det er Politik.

Nu ved jeg ikke, hvilket politisk Parti Redaktøren placerer mig i, og om der er noget Parti her i Landet, der reagerer overfor mine beskudne Betragtninger; men jeg er glad for, at jeg endnu — modsat af Redaktøren — har Evne til at skelne det partipolitiske fra det faglige.

Det kunde være fristende at komme dybere ind paa andre af Redaktørens Bemærkninger, men jeg vil dog renoncere.

Maa jeg til Slut takke Redaktøren for hans dybsindige Artikel, Kritik — men hvordan? De Grundsætninger, Redaktøren der trækker op, kan vist det store Flertal af Medlemmerne tiltræde; jeg har jo i min Artikel i samme Blad givet Udtryk for lignende Betragtninger.

Hvor vilde det være sundt og virke opmuntrende paa Kammeraterne i Ledelsen kun at være udsat for

Kritik af Kategorien positiv og lejlighedsvis høre et anerkendende Ord fra Kolleger. Jeg vil derfor haabe, Artiklen vil virke efter sin Hensigt, og Afmønstringen af den daarlige Kritik maa gaa hurtigt; det vil sikkert faa Betydning, ogsaa for dem, der en Gang imellem føler Lyst til at skrive en Artikel i Lokomotiv-Tidende, idet jeg forudsætter, at ovennævnte Grundsetninger ogsaa gælder for dem, der er kaldet til at kritisere indsendte Artikler.

Fredericia i Marts 1934.

Th. Jensen.

Ganske vist kom din Artikel sent, men dog ikke senere, end at den kom med, og alligevel fik vi Tid til at give den et stort Eftersyn, hvilket Svaret viser. Vi er altid glade for Bemærkninger fra Th. J., thi de plejer at være præget af megen sund Sans. Vi vil ikke paastaa, at den ærede Insender, efter at have læst vor *skikkelige* Kommentar, straks fløj i Blækkhuset, imidlertid skete det forinden han havde læst den anden Gang. Vore Bemærkninger maa have været noget nklare ellers havde Th. J. ikke skrevet sit første Stykke af den nu foreliggende Artikel.

Th. J. skriver i sin første Artikel »*baade om H. B. evt. Revolutionsskræk og om noget H. B. ejer bagved, noget med rød Front, der har sat H. B.s Sind i Bevægelse.*« Allsaa noget *mystisk*.

Ganske vist har vi for mange Aar siden hørt, at den, der skriver en Ting kan mene ét, og den, der læser det skrevne, faa en anden Mening ud deraf. Hvis Hr. Th. J. mener noget andet end det, der staar, saa kunde i hvert Fald *han* have skrevet det.

Naar Th. J. med sine Bemærkninger »*har villet lage den værste Brod af Lørborgs Artikel og finde en Forklaring paa dens Fremkomst.*« forstaar vi meget godt det med Brodden, derimod ikke det med Forklaringen paa Artikkens Fremkomst, thi har L.s Artikel ikke i sig selv frembaaret sin Mission, er den i sig selv en Meningsløshed. — Senere kan man se, at Th. J. tager Afstand fra L.s Artikel.

Th. J. kan ikke med Spor af Ret sige, at vi ikke formaade at imødegaa den i L.s Artikel fremsatte Kritik sagligt. Hertil blot disse Ord. Som man raaber i Skoven faar man Svar. Det kan vist ikke være saadan, at vi, paa et, saavel i Form som Indhold, ganske usagligt og usømmeligt Angreb skulde sætte os til at redegøre sagligt, specielt da Artiklen med Hensyn til sin Tendens tydeligere, end vi kunde antyde det, for talte, hvor L. efter alt at dømme staar politisk set. Vi kan vist altid senere komme ind paa, hvorfor L.s Artikel er kommet paa.

Vore Bemærkninger om at slaa i Bordet synes Th. J. er kluntede, formentlig i Forhold til hans, men den Gang var det Stensballe, der dikterede Generaldirektøren, hvad der skulde ske. *Det er ikke ganske det samme, der sker nu*, Hr. J. Vi tror, hvis vi tør antyde det, at det ikke er os, der blot prøver at forplumre Begreberne. J. ved meget godt, at han kan faa et sagligt Svar, i Særdeleshed naar han selv vil holde Spørgsmaal ude, der tangerer Politik.

Naar Th. J. konstaterer, at han *føler sig saa sikker paa* og er glad for, at han i Modsætning til vor

Ringhed endnu har Evne til at skelne det partipolitiske fra det faglige, vilde vi være glade for at faa at vide, hvorfra Th. J. har den Viden. Maaske Th. J. gjorde rigtigt i, at vente med at udtrykke sin Glæde.

Endelig den Bemærkning, at J. vistnok samtidig med, at han er glad for Artiklen »Kritik — men hvordan? har glemt den! Imidlertid gælder den »baade og« altsaa i dette Tilfælde Th. J. og os.

Til Slut, vi havde egentlig troet, at der ikke skulde have været sagt mere om den Ting, som vi her har beskæftiget os med. Vor Kommentar var dog saa beskeden; men — der kan man se!

Red.

VORE SYGEKASSERS HISTORIE

(Fortsat.)

I Henseende til Kassens økonomiske og administrative Forhold ønsker Fællesudvalget gennemført: at Sygekassen faar Tilskud fra Stat og Kommuner ligesom de anerkendte Kasser, subsidiært kun Statens Tilskud suppleret med de hidtidige uvisse Indtægter fra Statshæderne (Avertissementer, Bøder, Græsleje m. v.),

at Sygekassen faar fuldt Selvstyre med en af Kassens Repræsentantskab valgt Formand og egen Administration, derunder Ansættelse af Læger,

at Statsbanerne faar Adgang til at føre Sygekassens kontrol, at Formandsvalget skal have Statsbanernes Godkendelse, og at Vedtægtændringer skal godkendes af Ministeriet.

Personalets Repræsentanter er altsaa enige med Jernbanekommissionen om, at de to Kasser bør slaas sammen, og at Adgangen til Kassen bør være frivillig, men i Spørgsmaalet om Styreformens staar Personalets Krav om Selvstyre i diametral Modsætning til Kommissionens og Statsbanernes Krav om Statsbanestyre, dog at Kommissionen forudsatte en vis Medvirkning af et af Medlemmerne valgt Repræsentantskab.

Uagtet der i det foreliggende ikke skulde synes at være større Muligheder for at komme til en Ordning, blev dette dog for saa vidt forsøgt, som Generaldirektør *Ambt* anmodede Chefen for Sekretariatet, daværende Kontorchef *Stahlschmidt*, der tillige var Formand for Sygekasserne, om i *forstnævnte Egenkab* at afgive Betænkning over det fra Jernbaneorganisationernes Fællesudvalg fremsatte Forslag samt om Udbetaling af Pengehjælp til det dag- og timelønnede Personale.

I sin Betænkning tager Kontorchef *Stahlschmidt* ikke Stilling til Principspørgsmaalet: Statsbanestyre eller Selvstyre. Efter at Kravet om Selvstyre var rejst, var dette rigtignok blevet Kardinalpunktet, men herom siger Kontorchefen, »at for saa vidt man ikke vil gaa over til *Statsbanernes* Styrelse af Sygekassen — saaledes som foran nævnt i sin Tid foreslaet herfra og tiltraadt af Ministeriet — er der

formentlig ingen Betænkning ved at indgaa paa det foreslaaede Selvstyre. Et saadant Selvstyre er jo i Realiteten allerede til Stede.*

En Forudsætning maatte det dog være, at der gennem Vedtægterne haves Sikkerhed for, at Sygekassen administreres paa forsvarlig Maade, ogsaa i økonomisk Henseende. Særlig fremhæves Betydningen af, at Lægevalg godkendes af Administrationen, og at Lægerne tilpligtes paa Forlangende af Statsbanerne at afgive Attester og Erklæringer vedrørende Interessenternes Forhold til Statsbanerne, saaledes at Lægens Stilling overfor Statsbanerne bliver af en »embedsmandsmæssig Karakter«, hvilket tillægges en ikke ringe Betydning, fordi Lægens Erklæring i mange Tilfælde er Grundlaget for Styrelsens Afgørelse med Hensyn til Afsked og Pensionering.

Derpaa fulgte en Behandling af Sagen i begge Sygekasserne, og endelig blev der i December 1904 i et Møde mellem Bestyrelserne for de to Sygekasser samt Jernbaneorganisationernes Fællesudvalg tilvejebragt Enighed om et »Udkast til Vedtægter for Statsbanepersonalets Sygekasse«, hvori Selvstyreprincipet var gennemført.

Den af de to Sygekassebestyrelser og Jernbaneorganisationernes Fællesudvalg udarbejdede Indstilling er dog ikke undertegnet af Sygekassens Formand, uagtet Forhandlingerne til Dels foregik paa Grundlag af de af ham stillede Ændringsforslag.

Paa Fællesudvalgets Vegne er Indstillingen undertegnet af daværende Trafikassistent *J. Friis-Skotte*, der paa dette Tidspunkt var blevet Formand for Fællesudvalget.

Selvstyrekravet forlades.

At domme efter Situationen som den forelaa ved Udgangen af 1904 maatte man gaa ud fra, at Jernbaneorganisationernes Krav om Selvstyre i Sygekassen hurtig vilde være en Kendsgerning. De to Sygekassers Bestyrelser og Jernbaneorganisationernes Fællesudvalg var, delvis paa Grundlag af Sygekasseformandens Ændringsforslag, blevet enige om en Fællesindstilling, det oprindelige Grundlag for Forhandlingerne — Jernbaneorganisationernes Forslag — var af Ministeriet blevet betegnet som brugelig Basis for Overvejelser, og af Hensyn til disse Overvejelser udsatte Ministeriet den paatænkte Sammenlutning af Kasserne fra 1904 til 1905.

Sagen trak imidlertid i Langdrag, og hen paa Efteraaret 1905 meddelte Generaldirektøren ved en Forhandling, at der, udover de enkelte endnu ikke overvundne Uoverensstemmelser, var kommet to nye Momenter ind i Sagen: Krav fra Jernbanelægerne i Jylland-Fyn om højere Honorar, hvis Statsbanerne ikke fortsat beholdt Styrelsen i sin Haand, samt endvidere en Udgiftsstigning, der vilde gøre det foreslaaede Statstilskud utilstrækkeligt og medføre enten ekstraordinære Tilskud eller Ekstrakontingent. Af disse Grunde tog Generaldirektøren Reservation med Hensyn til Generaldirektionens endelige Stilling til Sagen.

De foran nævnte Forskydninger i Kassernes øko-

nomiske Forhold ændrede sig ikke, men i Efteraaret 1906 lod Sygekassens Formand forstaa, at Banerne ikke længere vilde fastholde Standpunktet om det faste Tilskud, men ansaa det for rimeligt, at forøgede Udgifter ikke kom til at influere paa Kassernes Ydelser og Kontingentet, *saalænge Kassernes Forhold til Statsbanerne blev uforandret.*

Sagen har nu afklaret sig: Kasserne kan nu faa en gunstigere økonomisk Stilling, saafremt Personalets Krav om Selvstyre frafalder, og Generaldirektionen vil paa sin Side frafalde sit oprindelige Krav om tvunget Medlemskab og om rent Statsbanestyre i Kasserne.

Den jydsk-fynske Sygekasses Bestyrelse akcepterede straks, idet den udtalte Ønske om, at de to Kasser forblev adskilt og uforandret i Forholdet til Banerne, men ønskede at faa sine Statutter bragt i Overensstemmelse med den sjælland-falsterske Kasses Regler, der i Henseende til Ydelserne vilde være gunstigere.

I den sjælland-falsterske Kasse frafaldt man ogsaa omend modstræbende — Ønsket om Selvstyre, til Dels under Indtrykket af den i den jydsk-fynske Kasse truffne Beslutning, dog under Fremsættelse af visse Krav med Hensyn til Statutterne.

Herpaa fulgte i Januar 1907 Ministeriets formelle Afgørelse i Sagen, gaaende ud paa, at Fællesudvalgets Forslag, hvorved de bestaaende 2 Sygekasser opheves, ikke kan tages til Følge. Ganske vist havde Fællesudvalget ikke foreslaaet nogen Ophævelse, men derimod en Sammenlutning af Kasserne med Selvstyre — dog, det betød jo reelt ikke noget, efter at de to Sygekasser allerede forud havde afstaaet fra Selvstyrekravet.

I Jylland-Fyn fik man straks efter gennemført den ønskede Forandring af Vedtægterne, saa at de lignede de sjælland-falsterske, men da denne Ændring kun var midlertidig, gik man i begge Kasser i Gang med Udarbejdelsen af Forslaget til *enslydende* Vedtægter af mere permanent Karakter. *Fælles-Vedtægter* kunde der jo ikke blive Tale om, eftersom det nu var fastslaaet, at der vedhlev at bestaa to af hinanden uafhængige Sygekasser.

Lægeattesterne bliver et Hovedpunkt.

Indenfor Sygekassernes Bestyrelser blev man hurtig færdig med Udarbejdelsen af Forslaget af 1907 til ensartede Vedtægter for de 2 Kasser.

Styrelsesformen — med den af Generaldirektøren valgte Formand — var i Princippet givet, men med Hensyn til Valgmaaden til Repræsentantskabet blev der fremsat Forslag til væsentlige Forandringer.

Af væsentlig Betydning var tillige Forslaget om, at Kasserne foruden det faste Tilskud i Forhold til Medlemsantal og Medlemskontingent skulde have refunderet af Staten det Beløb, som Sygekasserne for de ubemidlede Medlemmer maa betale mere for Sygehuspleje end statsanerkendte Sygekasser. Med de Undtagelser, der i den nyeste Tid er indtraadt, var og er Forholdet jo det, at Statsbane-Sygekasserne ikke som de anerkendte Kasser faar den i Syge-

kasseloven hjemlede Moderation ved Sygehusbehandling.

Endelig rummede Forslaget den principielle Ændring, at Ministerens Ret til at *paabyde* Ændringer i den jydsk-fynske Kasses Statutter skulde bortfalde.

I 3 Aar arbejdede man med dette Udkast til Vedtægter, uden at de blev ført frem til Afgørelsen.

At ogsaa det mere begrænsede Spørgsmaal om enslydende Vedtægter — efter at Selvstyreforslaget var stillet i Bero — viste sig uigennemførligt, beroede paa, at visse Uoverensstemmelser mellem Sygekassebestyrelserne og Formanden var uovervindelige. Til det endelige Forslag af 1910 var Formanden, Kontorchef *Harhoff*, Medforslagsstiller til det forøgede Tilskud, men desuden foreslog Formanden:

- 1) at det lægekyndige Medlem af Repræsentantskabet skulde vælges efter Forhandling med vedkommende Jernbanelægeförening,
- 2) at der skulde hjemles Statsbanerne Ret til at affordre Lægerne Erfaringer angaaende de anstattes Helbredstilstand, og
- 3) en anden Valgordning, der sikrede de højere lønede Tjenestemænd, hvis Bidrag dækkede mere end deres eget Forbrug, en noget større Indflydelse paa Valgene, end de alene efter deres Tal havde Adgang til.

Heroverfor fastholdt Sygekassebestyrelserne eller deres Flertal den af dem foreslaaede Valgordning, medens Formandens Forslag om Valg af det lægekyndige Medlem og om Statsbanernes Ret til at affordre Jernbanelægerne Erklæringer stemt ned. Fra Flertallet i den sjælland-falsterske Sygekasse blev der saa stillet Forslag om Sygekontrol og om Lægernes Pligt til paa Generaldirektionens Forlangende at afgive Erklæringer »til Sygekassens Medlemmer eller Styrelse i statsbanetjenstlige Øjemed«, men dette kunde Formanden ikke tiltræde, da Generaldirektionen tidligere havde betegnet en saadan Regel som ufyldestgørende.

(Fortsættes.)

»HVOR GLIDER VI HEN?«

Af C. V. Bramsnæs.

Vi tillader os efter »Nationaløkonomisk Tidsskrift« at gengive efterfølgende interessante Artikel.

Overskriften, som anvendes her, er Titlen paa den Bog, som Professor *Harald Westergaard* nylig har udsendt til den danske Befolkning. Alle Vestergaards Venner og alle andre, der læser hans Bog, vil glæde sig over den. Bogen er et Vidnesbyrd om det Frisind og den Forstaaelse for nye Problemer, som altid har karakteriseret Westergaard, og den er skrevet med en Friskhed og Kraft, som man maa beundre. Med den stærke Beherskelse i Formen forer Westergaard en kraftig Fremhæven af de Synspunkter, han vil gaa ind for, og han skal ikke be-

skyldes for at lægge Fingrene imellem, naar han kritiserer, selvom Ordene vælges saa hensynsfuldt, som det er muligt.

I de første Afsnit af Bogen giver Westergaard en koncentreret Beskrivelse af de stærke Forandringer i alle økonomiske Forhold, som vor Tid gennemlever, og af den Kamp, der føres, for at modvirke de værste Ulykker, som følger med denne Udvikling. Han konstaterer, at Frihandelsdrømmen længst er tilende. Det er beklageligt, forsaavidt som den økonomiske Afspærring mellem Landene maa trykke den samlede Økonomi ned. Vi faar ikke en saadan Afspærring gratis, siger Westergaard, »idet den afskærer Landet fra den Fordel, den internationale Arbejdsdeling kan bringe.« Men Afspærringerne maa tages som de Kendsgerninger, de er, og man maa indrette sig derefter.

I det hele stiller Westergaard sig paa det Standpunkt, at det ikke nytter at klamre sig til tidligere Forestillinger om økonomiske Forhold. Han ser, at Individualismen trænges tilbage i det økonomiske Liv. Man maa »blot ganske fordomsfrit spørge, om Fordelene ved det nye System muligvis er større end ved den mere individualistiske Ordning«, skriver Westergaard, og, fortsætter han: »en saadan fordomsfri Undersøgelse kunde endogsaa tænkes at give det Resultat, at man med Fordel kunde skride til en endnu stærkere Socialisering.«

Det mørke Arbejdsløshedsproblem rulles op for os, og gentagne Gange kommer Westergaard i sin Bog stærkt ind paa dette Spørgsmaal — forstaaeligt for alle, der kender hans dybe sociale Indstilling. Han er imod den Udvej at standse Udviklingen i Teknik og vende tilbage til et lavere teknisk Udviklingstrin — efter min Mening med Rette — men dette Spørgsmaal vil jeg iøvrigt komme tilbage til senere.

Bogens andet Afsnit omhandler *Valutaproblemerne*, de internationale og de danske. Westergaard er ikke blid mod dem, der anser Valutadepreciering som Middel mod økonomiske Vanskeligheder. Jeg tror som Westergaard, at det var et skæbnesvangert Skridt, England foretog, da det i September 1931 forlod Guldet. Umiddelbart var det vel nok Bevægelser i de »korte« Penge, som bragte Nødvendigheden over England, men Spørgsmaalet om, hvorvidt indenrigs-økonomiske Forhold har været i nogen Grad medvirkende til Beslutningen om at opgive Guldet, er næppe fuldt klaret. Hvis de kontinentale Lande, fra hvem Passet dengang rettedes mod England, havde anet de uoverskuelige Følger, som Englands Opgiven af Guldet fremkaldte, vilde man vel iøvrigt have betænkt sig to Gange paa at fortsætte Passet.

Nu kom Lavinen i Gang, og den rullede videre, ogsaa over Danmark. Westergaard mener, at det ikke var klogt af Danmark at opgive Guldstandard, og han anfører, at Beslutningen herom efter hans Mening beroede paa en Massesuggestion, idet man gik ud fra, at det engelske Marked havde en overordentlig stor Betydning for Danmark, og at man af den Grund burde bevare en nøje Forbindelse mellem engelsk og dansk Valuta. For Rigtigheden af denne Paastand forelaa der intet Bevis — hævder Wester-

gaard — og han paaviser, at man heller ikke senere har fulgt Teorien.

Jeg skal ikke imødegaa Westergaard med Hensyn til hans almindelige Standpunkt overfor den danske Valutapolitik, der er sikkert adskilligt, som med Rette kan kritiseres. Men jeg er ikke enig i, at Danmark kunde have holdt fast ved Guldvalutaen, som Situationen var kommet til at ligge i September 1931. Jeg er fuldt klar over, at et Land ikke faar flere Værdier hjem gennem sin Eksport, fordi man omsætter disse Værdier i et højere Forhold til Landets egen Valuta, og jeg er gerne med til at indprente denne fundamentale Sandhed for alle, der lader sig føre bag Lyset paa dette Punkt, men tilbage bliver Spørgsmaalet om *Fordelingen* af den samlede Købekraft i et Land, og denne Fordeling paavirket ved en Forandring i en Eksportvaluta af afgørende Betydning for Landet. Hvad der skete i September 1931 var, at man med Muligheden for Øje af et tilsvarende Offer fra den samlede Befolkning, gav Landbruget de samme Eksportvilkaar overfor England, som det vilde have haft, hvis England var blevet ved Guldet. Iøvrigt maa det heller ikke glemmes, at saavel *Sverige* som *Norge* havde forladt Guldfoden paa det Tidspunkt, da Beslutningen blev taget i Danmark, og Danmarks Stilling som isoleret Guldland i Norden næppe vil være blevet let. Jeg indrømmer, at det Forsvar, jeg her har fremført for Fravigelsen af den gamle Kroneværdi i 1931, kun gælder for Kronens Nedgang til Sterlingværdien. Hvad der gaar derudover, maa der gives andre Forklaringer til.

Westergaard undersøger, hvorledes Prisbevægelserne har været her i Landet, siden vi forlod Guldet, og han kommer til det Resultat, at Prisstigningen kun har været halvt saa stærk som Nedgangen i Kroneværdien. I Guldlandene er Priserne gaaet ned med ca. 20 pCt., og det er under den Forudsætning, at Priserne her i Danmark vilde være faldet paa samme Maade, hvis vi havde fastholdt Guldstandarden, at Westergaard foretager sine Beregninger. Det er sikkert en rigtig Forudsætning, thi Danmarks Fastholden ved eller Opgivelse af Guldværdien kan næppe antages at have nogen Indflydelse paa de internationale Prisbevægelser. Men jeg benytter Lejligheden til at fremhæve, at Prisedgangen i Guldlandene sikkert ikke vilde have været saa stærk, hvis alle Landene havde fastholdt Guldværdien. Den Omstændighed, at England og en Række andre Lande har forladt Guldet, har haft en almindelig *pristrykkende* Virkning i de tilbageværende Guldlande, idet disse har set sig nødsaget til at reagere gennem Deflationsbestrebelse. Man kan derfor ikke antage, at *alle* Lande vilde have faaet en Prisedgang som den, vi nu iagttager i Guldlandene, hvis Guldstandard var opretholdt overalt. Prisedgangen vilde sikkert være bleven væsentlig mindre, men en Beregning af Forskellen er naturligvis paa Forhaand udelukket.

Den Omstændighed, at Prisstigningen i Danmark kun har modsvaret ca. Halvdelen af Kronesænkningen, gør naturligvis denne Sænkningens skadelige Virkninger mindre, og jeg er iøvrigt af den Mening, at man ved Vurdering af Kronesænkningens Vir-

ninger paa Priserne i Praksis kun behøver at regne med den faktiske Prisstigning i danske Kroner siden Efteraaret 1931 og kan lade ude af Betragtning det Prisfald, som ellers vilde være kommet. I 1932 var den faktiske Prisstigning meget ringe, d. v. s. den blev modvirket af den almindelige Prisedgang ude i Verden, men i 1933 er Engrospristallet steget fra 117 til 130, og en Fortsættelse af denne Prisstigning, for saa vidt den stammer fra Importvarerne, maa give Anledning til alvorlig Overvejelse med Hensyn til de økonomiske Konsekvenser.

Westergaard har Ret i, at Kronenedskæringspolitik til Fremme af økonomisk Ligevægt er et irrationelt Middel, og at man »hugger i Blinde« ved saadanne Foranstaltninger, men endnu har Prisstigningen i Danmark ikke været saa stærk, at der er opstaaet væsentlige Ulemper. Der er imidlertid næppe Tvivl om, at Faren truer, og i samme Grad, som Prisstigningen, foraarasget af Kronenedskæringen, vokser, i samme Grad vokser de Ulemper og Uretfærdigheder, som Westergaard fremhæver.

Vi maa i Danmark vogte paa vort eget, og vi kan ikke vente at komme til at spille nogen Rolle for den internationale Udvikling af Valutaproblemerne. Men hvad man maa haabe, er, at der snart kommer en eller anden Stabilisering i disse Forhold. Det kan ikke være sund Verdensøkonomi, at alle økonomiske Overvejelser og Dispositioner faktisk kun kan dreje sig om Valutaspekulationer. Det er et godt Omraade for Regeringer, Nationaløkonomer og Finansmænd at arbejde paa. Ja, der kan opnaas *Spekulationsfortjeneste*, større end under andre Forhold, men det kan ikke være til Fordel for en god Udvikling. Karakteristisk er det at se, hvorledes selve Guldstandardens værste Ulemper ogsaa gør sig gældende under den »ny« Økonomi. De meningsløse Guldstrømme fra Land til Land er ikke ophørt. For Tiden er der ikke Skibsrul nok at opdrive for Guldforsendelse fra Europa til Amerika. Sidste Uge meddeltes, at der var afsendt 16 Mill. £ Guld fra England til Amerika. Og det er mellem to Lande, der begge har forladt Guldmonetfoden! Nylig forlod Tjekkoslovakiet Guldet. Skal Statsmandskunst i Fremtiden bestaa i, at Landene gensidigt nøje vogter paa hinanden for at være sikre paa, at man selv er langt nok nede med sin Valuta?

Westergaard behandler i tredje Afsnit af sin Bog *Landbrugets* Vanskeligheder og fremsætter sine Synspunkter med Hensyn til, hvad man kan gøre for at hjælpe paa Landbrugets Økonomi. I en interessant Gennemgang tager han de forskellige Foranstaltninger, som er gennemført, op til Vurdering, og han kritiserer navnlig, at de har haft midlertidig Karakter, saaledes f. Eks. den Hjælp paa 30 Mill. Kr., der blev ydet til Lettelse i Skatter og Renter efter Loven af 19. Okt. 1931. Jeg skal ikke forsvare denne Lov, skønt jeg har Medansvar for dens Gennemførelse. Den var skrøbeligt Menneskeværk, og den var ikke let at administrere. Men Misfornøjelsen med den, »ogsaa indenfor den Stand, den skulde komme til Gode«, som Westergaard skriver, var dog ikke større, end at Pengene blev modtaget, og de 30 Mill. Kr. blev altsaa en Hjælp

til Landbrugerne, selv om Fordelingen paa visse Punkter maa kritiseres. At en Hjælp af den Art maatte være en *midlertidig* Foranstaltning, var næppe nogen i Tvivl om, da den blev ydet, men havde Lovgivningen ikke dengang — det er nu mere end to Aar siden — en vis Grund til at tro eller i hvert Fald til at haabe, at det lave Prisniveau for Landbrugsprodukter var midlertidigt. Nu er vi alle klogere — men den Gang? En anden Ting er, at man har været tilbøjelig til at fortsætte med midlertidige Foranstaltninger, Moratorielovgivning o. s. v., længere end heldigt har været.

(Fortsættes.)

Udnævnelse fra 1.—4.—34:

Lokomotivfyrbøder P. J. Hansen, Aarhus H., efter Ans. ifølge Opslag til Lokomotivmester II i Aarhus H. (min. Udn.).

Overgang til anden Stilling fra 1.—4.—34:

Lokomotivfyrbøder P. M. Hansen, Tønder, efter Ans. ifølge Opslag til Motorfører I i Tønder.

Afsked:

Lokomotivfører A. G. Andersen, Kbhavns Godsbgd., efter Ans. p. Gr. af Svagelighed med Pens. fra 31.—5.—34 (min. Afsked).

Lokomotivfører V. Gundel, Struer, efter Ans. p. Gr. af Svagelighed med Pens. fra 30.—6.—34 (min. Afsked).

Navneskifte:

Lokomotivfyrbøder H. P. G. Petersen, Nyborg, har den 7.—3.—34 faaet Tilladelse til at hedde H. P. G. Stormholt.

Dødsfald:

Lokomotivfyrbøder J. Petersen, Aarhus H., den 21.—3.—34.

50 Aar gammelt Specialfirma i Herreskræderi

Charles A. Hansen
Vesterbrogade 31
Telf. Eva 692

tilbyder d'Hrr. Tjenestemænd Iste Kl.s Herreskræderi og Konfektion efter Maal paa *KONTO* til kontante Priser.

Habit eller Frakke efter Maal (konfektioneret) . . . **Kr. 98,00**

Klædelager 300—400 Dessin, kun Kvalitetsvarer (saakaldte Skrædervarer).

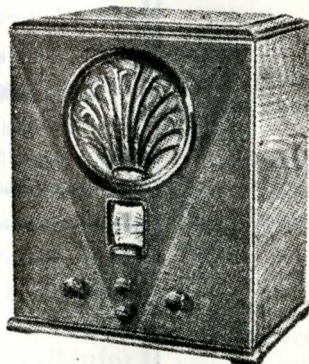
Fineste Skræderi efter Maal i udsøgte Kvaliteter . . . **Kr. 150,00**

NEUTROFON

NEUTROFON
Jubilæumsmodtager.

Paa en lysende Skala kommer Stationerne frem een for een, blot ved Drejning paa en enkelt Knap, med en Styrke og Klangskønhed, som overgaar alt, hvad der er fremme. De enkelte Stationer adskilles knivskarpt.

Pris Kr. 430,00.

NEUTROFON

NEUTROFON
Jubilæumsapparat

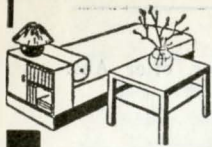
er en Modtager, som i særlig Grad er falden i Jernbanemænds Smag. Vi har liggende Anbefalinger fra en Række Lokomotivførere, som er kendt af alle indenfor Standen. Skriv til os, saa vi kan tilsende Dem en Afskrift af disse Anbefalinger.

POUL PETERSEN
ROLIGHEDSVEJ 10, KBHVN. V.
TELEFONER: 15 122 — 15 123 — 15 124

Nærværende Nummer er afleveret paa Avispostkontoret den 6. April 1934.

REDAKTION: Vesterbrogade 91, 1. Sal. København V.
Telefon Vester 3016.
Udgaar 2 Gange mdl. — Abonnementspris: Kr. 6 aarlig.
Tegnes paa alle Postkontorer i Skandinavien.

ANNONCE-EKSPEDITION:
Reventlowsgade 28, København V.
Telefon Central 7708 — Kontortid Kl. 10—4.
Postkonto 20 541.

**Der er en Del Folk
i faste Stillinger,**

som udelukkende køber Møbler

- Soveværelser fra Kr. 450
- Eg Spisesfuer > > 600
- Herreværelser > > 650
- Dagligstuer > > 350

hos det anerkendte Møbelfirma

KREDIT
kan indrømmes
fra 20 Kr. pr. Md.
Brugte Møbler
tages i Bytte.

HOLM & LARSEN INDEHAVER: Tlf. P. E. HOLM 7155

Falkoner Allé 46, Hj. af Nikolajvej.

**Vil De bevare Sundheden?
DRIK RADIUM-VAND**

fra Radium-Helligvandskilden, Rørkær-Tønder
Rig paa Radium-Emanation

Fremstilles nu i Form af forskellige Vande tilsat prima Frugtessenser:

- Original-Aftapning in Natura — Radium-Apollinaris —
 - Radium-Citronvand — Radium-Hindbærvand — Radium-Sportsvand
- Faas paa alle Hoteller og hos enhver Købmand.

SVENDBORG Orleans Eddike
PASTEURISEREDE

Møbellageret „FIDUSEN“

(J. WILLUMSEN)

Oehlenschlägersgade 29 · Telefon Vester 8546

Nye Møbler i alle Stilarter Brugte Møbler tages i Bytte

- Eget Snedkerværksted -

●verslag og Tegninger gives

Lempelige Betalingsvilkår

BRILLEHUSET

B. E. Schytte. **Istedgade 112** Vester 7497.
(tidligere Vesterbrogade 36)

Moderne Tilpasning af al Brille-Optik.

25 Aars Erfaring.

Eget Værksted for Indslibning af alle Arter Glas
efter Læge- og Sygekasserecepter,

Fotografiske Artikler. — Ure. — Ur-Reparationer.

„BELLES FLEURS“ Kranse · Kurve · Buketter
VALBYLANGGADE 119
Valby 2386 x (Kai Therkildsen)

HOTEL NORDLAND

Vesterbrogade 22, Københ. V., Centr. 3200

TANDLÆGE

S. A. MARTENSEN

Tage Hansens Eft.

Konsultation: 10-8 og 6-7

Lørdag 10-2.

Telf. Vester 3330.

Enghave Plads 6

Tandlæge

FRK. SØRENSEN

Konsultation: 10-7.

Istedgade 69.

Telf. Vester 905.

TUBORG

LAGER

PILSNER

PORTER

EXPORT

ØL

*Apollinaris
Citron Sodavand
Special Water
Sports-Brus*

Fællesforeningen for
Danmarks Brugsforeninger

Hovedkontor:

15 Njalsgade 15

København

Telef. 4015.

Telef. 4015

ALBANI

PILSNER OG LAGER

ØLLET DER SMAGER

Avertér i Dansk Lokomotiv Tidende.

Armatuor og Kedelrør til Lokomotiver. BANG & PINGEL, København V.